

Nyhedsbrev Fagligt nyt

[Vis nyhedsbrevet i browser](#)

Fagligt nyt

Nyhedsbrevet til dig, der betaler økologisk Innovationsbidrag. Her bliver du opdateret med faglig viden relateret til de indsatser innovationsbidraget går til. I dette nummer kan du læse om:

- Save the date til mødet i Forum for Økologisk Rådgivning d. 6. marts 2024
- Økologikongressen gav landmænd ny viden
- Græsprotein har stort potentiale for økologiske landmænd
- Madaffald er en vigtig gødningsressource for økologien

Foto: Thomas Alfoeldi

Save the date til mødet i Forum for Økologisk Rådgivning

Sæt allerede nu kryds i kalenderen til forårets møde i Forum for Økologisk Rådgivning:

Onsdag d. 6. marts 2024 kl. 9-16

HORISONT Konference og Hotel, Agro Food Park 10, 8200 Aarhus N.

Det endelige program følger.

Vi håber på at se dig.

På vegne af

Hans Erik Jørgensen
Formand for sektorbestyrelsen i L&F Økologi
40731133

Kirsten Lund Jensen
Sektorchef i L&F Økologi
40218250

Økologikongressen gav landmænd ny viden

I alt 650 deltagere var med på Vingsted Hotel- og Conferencecenter til Økologikongressen 2023 i november. Blandt deltagerne var rigtig mange landmænd, og en del studerende – faktisk dobbelt så mange studerende som ved sidste kongres i 2021.

En af de unge, der var med, var 21-årige Anna Mikkelsen. Hun valgte at deltage for at være med i den vidensdeling, der foregår på kongressen: - Jeg vil gerne blive klogere på økologisk landbrug her på kongressen. Jeg har blandt andet været inde at høre et oplæg om ko-kalv-systemer, som jeg synes var særligt lærerigt, og som jeg helt klart kan bruge til noget i mit arbejde med kvæg, fortalte hun.

netværke med de andre deltagere og på den måde lære sine landmandskolleger bedre at kende. Blandt de mere etablerede landmænd på kongressen var 58-årige Michael Kjerkegaard: - Det er rigtig dejligt at være med og møde en masse af dem, jeg kender fra branchen, og udveksle erfaringer og nye idéer. Jeg kommer også i høj grad for at få inspiration og ny viden fra de mange faglige oplæg, som jeg kan tage med hjem og bruge i mit eget landbrug.

Han pegede også på, at kongressen stiller ham stærkere i de aktuelle diskussioner om landbrug og klima: - Det er meget givende at få en masse viden om den nyeste forskning på området, så jeg er bedre til at indgå i diskussioner med andre på et fagligt og vidensbaseret grundlag. Han vil klart anbefale endnu flere landmænd at deltage i næste Økologikongres, der finder sted i november 2025: - Jo flere vi kommer, jo stærkere står vi, og jo flere idéer kan vi få til at inspirere hinanden med. Det er afgørende med en bred opbakning til kongressen, så den store faglige viden fra de mange oplæg kommer så langt ud som muligt.

Du kan finde materialet fra Økologikongressen her:

<https://okologi-kongres.dk/historie/>

Økologikongressen 2023 var arrangeret af Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Landbrug & Fødevarers sektor for Økologi og Økologisk Landsforening i samarbejde med ICROFS og Foreningen for Biodynamisk Jordbrug med støtte fra Fonden for Økologisk Landbrug.

Foto: Linda Rosager Duve

Græsprotein har stort potentiale for økologiske landmænd

Produktionen af græsprotein er ved at slå igennem på det danske marked, og har potentiale

De seneste fire år har Innovationscenter for Økologisk Landbrug sammen med flere universiteter og virksomheder arbejdet med at udvikle produktionen af græsprotein, bl.a. via en række forsøg på Ausumgaard. Formålet er at gøre produktionen til et attraktivt forretningsområde for dansk landbrug og at øge den danske produktion af foderprotein.

Projektet har bl.a. kørt forsøg med forskellige høstteknikker, og her har det vist sig, at der er en lille fordel ved at høste græsset som hele strå i stedet for at findele det, når det høstes, da man får et lidt højere udbytte af protein fra græsset, når det ikke er snittet i marken. Til gengæld er det så dyrere at transportere hjem, fordi det fylder mere som helgræs.

I forsøgene er også udviklet en metode til at opsamle saften direkte på høstvognen, som både kan opsamle græsset og saften fra det, så man får saften med, i stedet for at den lander på jord og veje. Det har stor værdi, fordi proteinet netop sidder i saften.

Frøfirmaet DLF har desuden gennemført forsøg med at presse protein ud af 400 forskellige sorter af græs og kløver, og her viser resultaterne en stor variation – også inden for de enkelte arter. Det er meget lovende, fordi det giver mulighed for at forædle sorter med højt proteinudbytte og sammensætte de mest udbytterige sortsblandinger til de landmænd, der skal producere græs til proteinfremstilling.

Lovende foderværdi med udfordringer

Universiteternes fodringsforsøg med græsprotein har vist en fin udnyttelse hos fjerkræ og grise. De foreløbige erfaringer fra praksis med græsprotein til høns viser, at det kan give udfordringer med hønsenes afføring og trivsel. Det bør undersøges nærmere, for potentielt kan græsprotein blive en god erstatning for soja i hønsenes foder. I fodring af grise med græsprotein har vi positive resultater uden negative følgevirkninger i både forsøg og praksis. Græsprotein ser således en spændende kandidat til dansk dyrket proteinfoder.

Vi ser også en interesse for at afprøve græsprotein som foder til køer hos de mælkeproducenter, hvor mejeriet har udfaset soja i foder, og hvor der er behov for at udvikle og optimere foderplanerne på proteinfronten.

Foderkvaliteten og potentialet i at have et danskproduceret foderprodukt er det vigtigste resultat fra forsøgene med græsprotein, hvor vi gennem de forskellige forsøg og tilgange har dokumenteret en høj værdi af græsprotein som et attraktivt, bæredygtigt foder, der har et stort potentiale for fremtiden.

Projektet "Værdiskabelse med græsprotein (Græs-prof)" er udført i tæt samarbejde med universiteter og virksomheder og med støtte fra GUDP og Promilleafgiftsfonden for landbrug.

Madaffald er en vigtig gødningsressource for økologien

Hos Innovationscenter for Økologisk Landbrug arbejder vi for at øge økologiens adgang til nye næringsstoffer, og her har recirkuleret madaffald et stort potentiale. Madaffald indeholder vigtige plantenæringsstoffer og er en værdifuld gødningsressource, som vi har brug for, hvis det økologiske areal skal vokse.

Madaffaldet kommer fra alle vores husstande via de kommunale affaldsindsamlinger, fra detail og fra fødevarerindustrien. Det behandles på forbehandlingsanlæg, hvor det bliver sorteret og pulpet, dvs. findelt til en 'grød'. I processen sorteres også de poser fra, som affaldet er indsamlet i. Når madaffaldet er pulpet, bliver det afgasset i et biogasanlæg – ofte sammen med andre restprodukter, husdyrgødning og lignende. Det betyder, at nogle af ressourcerne fra madaffaldet også udnyttes som grøn energi. Landmænd kan dernæst aftage det afgassede madaffald og bruge det som gødning.

Gødningsværdien af afgasset madaffald svarer til gylle fra slagtesvin. Det afgassede madaffald minder også om gyllen i konsistens og håndterbarhed. Det er et praktisk, flydende produkt med et relativt højt kvælstofindhold. Det betyder også, at det ikke kræver specialudstyr at håndtere madaffaldet, og det fungerer på samme måde som gylle.

Samtidig ligger der en stor værdi for samfundet ved at genanvende madaffald som gødning, fordi vi på den måde kan recirkulere ressourcerne i de store mængder af madaffald, vi alle sammen genererer. F.eks. er der i 1 kg madaffald kvælstof nok til at gøde 3 kg gulerødder, så vi lukker cirklen, ved at vores madaffald kan være en ressource for produktionen af nye fødevarer. At næringsstofferne fra madaffaldet returneres til landbrugsjorden falder i øvrigt godt i spænd med økologiens kredsløbsprincip.

marken, når det bruges som gødning. Det kan ske, hvis vi ikke er omhyggelige med vores affaldssortering, eller hvis plastikposerne, som vi smider madresterne i, ikke bliver helt frasorteret i forbehandlingsanlægget.

Vi har i år som de første i Danmark lavet markforsøg, hvor vi undersøger, hvad der sker med forskellige plasttyper fra kommunale affaldsposer, når de opblandes i landbrugsjord. I forsøgets første år har vi set, at affaldsposer af almindeligt plast er intakte i jorden efter et år, mens affaldsposer af bionedbrydeligt plast, der er fremstillet af kartoffelstivelse og tilsat forskelligt kemi, er smuldret til mindre stykker og er i gang med at blive nedbrudt. Alt plasten er dog også her fortsat til stede i jorden. I foråret 2024 har plasten været nedgravet i jorden i to år, og så undersøger vi igen, hvad der er sket med de forskellige typer af plast i jorden – om al plasten fortsat findes i jorden, eller om det nedbrydes og 'forsvinder'. Der er brug for mere forskning og mere opmærksomhed på området, så vi kan blive klogere på, hvordan eventuelle plastrester - herunder mikroplast - påvirker mikrolivet i jorden, plantevæksten og vores fødevarer. Vi har i erhvervet behov for vished om, om vi trygt kan producere (økologiske) fødevarer ved brug af gødning fra affaldsprodukter.

Læs mere:

[Cirkulær økologi: Gør madaffald til gødning \(icoel.dk\)](#)

[Forsvinder plast, når det ender i marken? \(icoel.dk\)](#)

Foto: Marendine Krainert Ladegaard

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A

Axelborg, Axeltorv 3

1609 København V

Landbrug & Fødevarer

Sektor for Økologi

T: +45 3339 4000

E: sektorokologi@lf.dk

[Klik her for at afmelde nyhedsbrevet](#)

[Privatlivspolitik](#)

This email was sent to <<Email Address>>

[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)

Landbrug og Fødevarer · Axeltorv 3 · København 1609 · Denmark

